

De bereikte resultaten van het REDD+ Project

Door: Sandra Bihari, Project Coordinator REDD+ Project

Achtergrond

Het project "Strengthening the capacities of Suriname for the elaboration of the national REDD+ strategy and the design of its implementation framework", kortweg het REDD+ project, is in 2014 goedgekeurd voor uitvoering. Het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling is Suriname (NIMOS) is de technische coördinator van het REDD+ project en heeft een REDD+ Project Management Unit (PMU) ingesteld voor de uitvoering van het project. Binnen het REDD+ project is de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht in Suriname (SBB) uitvoerder van specifiek aangegeven outputs. De UNDP is de delivery partner. De projectgelden zijn in de vorm van een grant ter beschikking gesteld door de Forest Cover Partnership Facility (FCPF), welke onder het beheer van de Wereldbank is.

Initieel was de einddatum van het project eind 2017. Aangezien bij die einddatum de projectdoelen niet waren gerealiseerd en tevens gebleken was dat het toegewezen budget niet toereikend zou zijn voor volledige projectrealisatie, is door de Surinaamse overheid het verzoek gedaan voor beschikbaarstelling van additionele middelen en goedkeuring van verlenging van het project. Dit verzoek is gehonoreerd door de FCPF en de UNDP. Hierna is het bestaande projectdocument herschreven en goedgekeurd door zowel het Projectbestuur als de UNDP en de FCPF.

Het REDD+ Project heeft als einddatum 31 december 2021. In dit artikel zal kort worden aangegeven wat de belangrijkste projectresultaten zijn. Andere artikelen in deze nieuwsbrief beschrijven de projectresultaten in meer detail.

Doel en outcomes

Het algemeen projectdoel zoals beschreven in het projectdocument is dat Suriname de REDD+ Readiness fase afrondt conform de vereisten van de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) en FCPF.

De outputs van het REDD+ project zijn onderverdeeld in de volgende drie pilaren:

Pilaar 1: Capaciteitsversterking, consultatie en stakeholder engagement

Output 1: Surinaamse leiders, belanghebbenden en rechthebbenden begrijpen het potentieel van REDD+ voor nationale ontwikkeling, zijn betrokken in het consultatieproces en beschikken over de capaciteit voor REDD+ implementatie.

Pilaar 2: REDD+ strategie en business model

Output 2: REDD+ strategie en business model wordt uitgevoerd met actieve ondersteuning van belangrijke nationale belanghebbenden en rechthebbenden.

Pilaar 3: Ontwikkelen van Decision Support Tools

Output 3: Omvangrijke instrumenten en hulpmiddelen zijn ingevoerd ter ondersteuning van REDD+

REDD+ Readiness en de kerncomponenten

Om als land op termijn gekwantificeerde emissiereductie te realiseren en te kunnen participeren in de internationale emissiehandel, wordt er binnen REDD+ een gefaseerde benadering toegepast, waarbij de volgende drie fasen worden gehanteerd:

REDD+ Fase 1: Readiness

Landen bereiden zich voor op REDD+, e.g. ontwikkelen noodzakelijke actieplannen en structuren (NS, NFMS, SIS), institutionele versterking en capaciteitsopbouw

REDD+ Fase 2: Implementatie

Structuren en processen worden uitgetest en waarnodig aangepast (e.g. implementatie of Nationale REDD+ Strategie and REDD+ pilot projecten)

REDD+ Fase 3: Resultaatgerichte activiteiten

Resultaten worden gemeten, gerapporteerd en geverifieerd, Gekwantificeerde emissiereductie, Financiële compensatie gebaseerd op REDD+ activiteiten

Het REDD+ Readiness project betreft dus de eerste fase binnen REDD+ waarbij de noodzakelijke actieplannen en structuren worden ontwikkeld. Hierbij zijn de volgende vier componenten cruciaal:

- ✓ Formuleren van de Nationale REDD+ Strategie
- ✓ Ontwikkelen van een National Forest Monitoring System
- ✓ Vaststellen van de Forest Reference (Emission) Level
- ✓ Opzetten van een Safeguards Information System (SIS)

Binnen het REDD+ Readiness project zijn deze vier kerncomponenten gerealiseerd:

1. De Nationale REDD+ Strategie is na een intensieve multi-stakeholder engagement proces ontwikkeld en in 2019 goedgekeurd door de Surinaamse overheid.
2. Suriname's Safeguards Information System (SIS) is ontwikkeld en in het verlengde hiervan is de eerste landenrapportage m.b.t. de status van de safeguards - Summary of Information (SOI)- opgesteld en door de Surinaamse overheid ingediend bij de UNFCCC.
3. De National Forest Monitoring System (NFMS) is door de partnerorganisatie SBB ontwikkeld en gedurende het REDD+ project continu verbeterd.
4. De eerste Forest Reference Emission Level (FREL) is onder aanvoering van SBB ontwikkeld en in 2019 ingediend bij de UNFCCC; de tweede FREL is in 2021 gefinaliseerd en ingediend bij de UNFCCC.

Tevens zijn additionele structuren en processen ontwikkeld voor een succesvolle REDD+ implementatie, m.n. is een Environmental en Social Management Framework (ESMF) geformuleerd en is een design rapport opgesteld voor de instelling van een REDD+ Grievance Redress Mechanism.

Binnen de kaders van het REDD+ project zijn er uitgebreide onderzoeken uitgevoerd betrekking hebbende op thema's die gerelateerd zijn aan REDD+, w.o. onderzoeken naar de oorzaken van ontbossing en bosdegradatie, een corruptierisico-analyse in de context van REDD+ implementatie en een strategische milieu en sociale analyse (SESA).

Stakeholder engagement en communicatie

De rode draad binnen het REDD+ project is geweest het betrekken van nationale stakeholders, w.o. de overheid, het maatschappelijk middenveld, Inheemse en Tribale Volken, het bedrijfsleven en kennisinstituten. In het kader hiervan zijn er tal van activiteiten uitgevoerd, w.o. Infosharing en Walk-in-school sessies, consultaties en trainingen voor o.a. gemeenschappen in het binnenland.

Ruim 7000 personen hebben geparticipeerd aan deze activiteiten, waarbij sprake is geweest van een min of meer gelijke deelname door zowel mannen als vrouwen.

Om de Surinaamse samenleving, maar ook specifieke doelgroepen z.a. beleidsmakers en jongeren, te informeren over REDD+ en de rol van onze bossen hierbij, is er een scala aan communicatie-activiteiten uitgevoerd, w.o. public outreach en awareness activiteiten, publicatie van artikelen en nieuwsbrieven, audio en videoproducties, seminars etc.

REDD+ Ground-truth projecten

In het kader van capaciteitsversterking van nationale instituten en organisaties en het leggen van de basis voor het genereren van duurzame inkomsten, zijn er vier REDD+ Ground-truth projecten uitgevoerd:

St. UJEMA: "Ecological study for management of carape tree populations in Apura and vicinity" **SRD 395,673.20**

NATIN: "Improving the capacity for practical training in forest and nature education at the Institute for Natural Resources and Engineering studies (NATIN)" **USD 34,300**

St. Ma-Sosie: "Dissemination and sustaining of the Marchalkreek Agroforestry initiative" **USD 75,360**

Amazon Conservation Team Suriname: "Strengthening and expanding a herbal tea value-chain pilot project in Kwamalasamutu village - diverse inputs for diverse benefits and the replication of a successful model (capacity building for a livelihood product)" **USD 74,257**

De succesvolle afronding van het REDD+ Readiness project is voor Suriname een mijlpaal. Hiermee is het fundament gelegd om nationaal results-based acties te ondernemen voor het verminderen van ontbossing en bosdegradatie en in het kader van een duurzaam beheer van onze bossen, waardoor Suriname op niet al te lange termijn in aanmerking kan komen voor results-based payments.

Samen terugblikken als REDD+ Partners

Door: Nancy Pierau-Riedewald (Communication Officer REDD+)

Op donderdag 28 oktober 2021 hebben de partners van REDD+, m.n. het NIMOS, de SBB en de UNDP, samen met de REDD+ Project Management Unit (PMU), zich teruggetrokken in de Ballroom van Royal Torarica voor de bespreking van de projectresultaten van het REDD+ project.

Bij deze REDD+ Retreat werden door de verschillende organisaties de resultaten van de onderdelen waarvoor zij verantwoordelijk zijn gepresenteerd.

Sandra Bihari, Projectcoördinator van REDD+ project, gaf in een presentatie een totaalbeeld van de behaalde resultaten, waarna respectievelijk Carmen Elliott-Banai, Santusha Mahabier en Nancy Pierau inzoomden op hun specifieke werkgebieden.

Carmen Elloitt-Banai gaf tijdens haar presentatie een duidelijk beeld van de wijze waarop de verschillende stakeholders geïnformeerd zijn over REDD+, maar ook hoe zij betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de belangrijke documenten w.o. de Nationale REDD+ strategie.

Sanutusha Mahabier ging in haar presentatie in op de verschillende technische rapporten die binnen het project zijn ontwikkeld.

Nancy Pierau- Riedewald gaf een overzicht van de verschillende communicatie- en public outreach activiteiten waarbij doelgroepen z.a. het algemeen publiek, de ITP's, kinderen en jeugd en de overheid, zijn geïnformeerd. Na de presentatie van de REDD+ PMU, werden de resultaten die bereikt zijn bij het opzetten van het Nationaal bosmonitoring systeem en

het ontwikkelen van de Forest Reference Emission Level (FREL) door Cindyrella Kasanpawiro van de SBB, Forest Cover Monitoring Unit (FCMU) gepresenteerd. Zij ging in op de belangrijke activiteiten binnen het bosmonitoring systeem, w.o.: Satellite Land Monitoring System (SLMS), Online NFMS Platform, Near Real Time Monitoring, Sustainable Forestry Information System Suriname (SFISS).

Anuradha Khoenkhoen van de UNDP gaf een statusupdate m.b.t. de besteding van de projectgelden. Tijdens de REDD+ Retreat zijn ook de activiteiten die nog zullen worden afgerond binnen het REDD+ project besproken.

Cedric Nelom, wnd. directeur van het NIMOS, deelde kort zijn zienswijze over het vervolg op het REDD+ Readiness project. "Hetgeen is neergezet met de REDD+ Readiness fase moet gecontinueerd worden. In de komende periode zullen in dit kader mededelingen gedaan worden vanuit de officiële kanalen. Maar het staat vast dat wat is neergezet met de REDD+ Readiness fase continuïteit nodig heeft en dat zal ook gebeuren", aldus Cedric Nelom.

De project evaluator, Dominiek Plouvier, die als consultant is aangetrokken voor de eindevaluatie van het REDD+ project, was ook aanwezig en ging kort in op zijn werkzaamheden. Hij gaf aan de Retreat te zien als een goed moment om uit de eerste hand informatie in te winnen.

Wij kijken met z'n allen terug op een succesvolle REDD+ Retreat.

Geproduceerde technische documenten in het kader van het REDD+ Readiness project

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

Binnen het REDD+ Readiness project zijn in totaal zestien technische documenten ontwikkeld.

In het kader van de nationale bosmonitoring zijn diverse studies uitgevoerd en documenten ontwikkeld, te weten:

1. Technical Report: State-of-the-art Study: Best Estimates for Emission Factors and Carbon Stocks for Suriname (February 2017). Deze studie is erin geslaagd gegevens samen te brengen die zijn geproduceerd door verschillende wetenschappers over verschillende jaren en in verschillende delen van het Surinaamse bos. In deze studie is een dataset samengesteld met nationaal beschikbare bosinventarisatiegegevens op basis waarvan berekeningen zijn gemaakt voor de beste schattingen voor emissiefactoren en koolstofopslag in Suriname.

2. NFMS Roadmap: Status and Plans for Suriname's National Forest Monitoring System (April 2017). Binnen de REDD+ Readiness fase is het nationaal bosmonitoringssysteem één van de vier kerncomponenten. De NFMS Roadmap is het plan ontwikkeld voor het opzetten van het nationaal bosmonitoringssysteem in Suriname. Behalve voor de implementatie van REDD+ is een bosmonitoringssysteem ook belangrijk voor Suriname om haar bossen duurzaam te kunnen beheren.

3. Background Study for REDD+ in Suriname: Multi-perspective Analysis of Drivers of Deforestation, Forest Degradation and Barriers to REDD+ Activities (May 2017). In deze studie zijn de oorzaken van ontbossing en bosdegradatie in Suriname geanalyseerd, welke noodzakelijk was voor het ontwikkelen van een Nationale REDD+ Strategie.

In het kader van de Nationale REDD+ Strategie is een zestal documenten ontwikkeld, te weten:

1. National REDD+ Strategy of Suriname. Binnen de REDD+ Voorbereidingsfase is de Nationale REDD+ Strategie één van de kerncomponenten, welke in nauwe consultatie met belangrijke actoren, m.n. de overheid en aanverwante instituten, het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven, inheemse en tribale volken en andere groepen binnen de Surinaamse samenleving is ontwikkeld. In de Nationale REDD+ Strategie is o.a. opgenomen hoe Suriname REDD+ zal uitvoeren, welke sectoren ontwikkeld zullen worden, hoe diversificatie van de economie zal geschieden en welke maatregelen hiervoor getroffen moeten worden. Dit alles met het oog op duurzame ontwikkeling en duurzaam gebruik van onze bossen.

2. Background Study for the National REDD+ Strategy of Suriname. Voor het ontwikkelen van de Nationale REDD+ Strategie is heel veel informatie verzameld en geanalyseerd en die informatie is gedocumenteerd in het achtergrondonderzoeksrapport.

3. REDD+ Financial Strategy of Suriname (November 2017). Het overkoepelend doel van de financiële strategie is het ondersteunen van de inspanningen van Suriname om een land met een hoge bosbedekking en een lage ontbossingsgraad te blijven en tegelijkertijd compensatie te ontvangen voor een meer duurzame, inclusieve en gediversifieerde economie.

4. Preparation of the Suriname National REDD+ Strategy: Review of the land tenure and natural resources legal framework. Deze studie geeft een achtergrondbeoordeling van de relevantie van grondbezit voor de implementatie van REDD+ in Suriname. Het nemen van passende beslissingen met betrekking tot het bezit van land en natuurlijke hulpbronnen in de context van REDD+ is essentieel voor de duurzaamheid van de REDD+ implementatie en voor het welzijn en respect van de rechten van bosbewoners, met name inheemse en tribale volken.

5. Report of the Strategic Environmental and Social Assessment (SESA) accompanying the development of the National REDD+ Strategy of the Republic of Suriname (November 2017). Parallel aan het ontwikkelen van de Nationale REDD+ Strategie heeft een Strategische Milieu en Sociale Analyse (SESA) plaatsgevonden om mogelijke voordelen en risico's van REDD+ uitvoering in Suriname te identificeren. Deze voordelen en risico's zijn in de diverse beleidslijnen en maatregelen, die in de REDD+ Strategie zijn opgenomen, terug te vinden.

6. Environmental and Social Management Framework (ESMF) for REDD+ implementation in the Republic of Suriname. Op basis van de bevindingen en conclusies van het SESA-proces is een Milieu en Sociaal Management Raamwerk (ESMF) ontwikkeld met als doel de sociale en milieu REDD+ voordelen te bevorderen en REDD+ risico's te vermijden of, waar dit niet mogelijk is,

Ook zijn er twee Forest Reference Emission Level (FREL) rapporten geproduceerd, te weten:

1. Forest Reference Emission Level and Report of the Technical Assessment (May 2018)

2. Second Forest Reference Emission Level for Suriname's REDD+ Programme (August 2021)

Binnen de REDD+ Readiness fase is de FREL één van de kerncomponenten. De FREL geeft het nationale uitstootniveau van koolstofdioxide (CO₂) door ontbossing en bosdegradatie activiteiten weer. Suriname heeft in 2018 het eerste FREL-rapport formeel ingediend bij de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) dat was bepaald voor de periode 2015-2020. In het tweede FREL-rapport is er analyse gedaan voor de periode 2020-2024, waarbij er nog meer parameters zijn meegenomen in vergelijking met het eerste. Het tweede FREL-rapport is dit jaar ingediend.

Verder is een Corruptie Risico Analyse voor Suriname en een studie voor het ontwikkelen van een REDD+ Klachtenmechanisme voor Suriname uitgevoerd.

1. Corruption Risk Assessment for Suriname (February 2017). Deze achtergrondstudie naar risico's op het gebied van corruptie in Suriname is uitgevoerd om in kaart te brengen wat de mogelijke zwaktes zijn in het systeem wanneer REDD+ uitgevoerd wordt.

2. Development of a REDD+ Grievance Mechanism for Suriname Final Design Report (January 2019). Dit rapport geeft een beoordeling van klachtenrisico's en institutionele mechanismen voor klachtenrespons in de Surinaamse bossector, en beveelt een Terms of Reference aan voor het ontwerp en de implementatie van een REDD+ klachtenmechanisme in Suriname.

Eveneens zijn de volgende drie rapporten ontwikkeld als onderdeel van de REDD+ Readiness fase:

1. SIS Report: Development, content and management of Suriname's REDD+ Safeguards Information System (SIS). Binnen de REDD+ Voorbereidingsfase is het REDD+ SIS één van de kerncomponenten. Gedurende de uitvoering kan REDD+ resulteren in zowel voordelen als risico's voor mens en milieu. Bij de UNFCCC Conference of the Parties (COP-16) in 2010 in Cancun, Mexico, is er een set van zeven (7) safeguards aangenomen, die gepromoot en ondersteund dienen te worden bij het ondernemen van REDD+ activiteiten. De 'Cancun Safeguards' zijn 'regels' die tot doel hebben het voorkomen of verminderen van risico's en het vergroten van de voordelen. Een Safeguards Informatie Systeem (SIS) verschaft informatie over hoe een land safeguards heeft opgenomen in beleid, wet- en regelgeving en hoe het land hieraan uitvoering geeft op nationaal- en projectniveau. Het ontwikkelen van het Suriname's SIS is een participatief proces geweest.

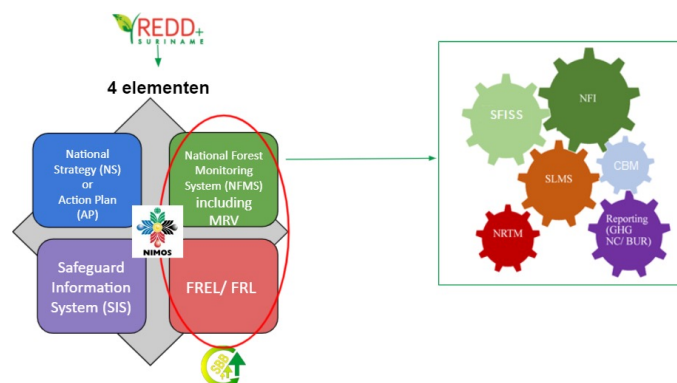
2. Complete analysis of existing Policies, Laws and Regulations of the Republic of Suriname responding to the requirements of the UNFCCC Cancun Safeguards and the UNDP Social and Environmental Standards. Voor het ontwikkelen van het Suriname's SIS was het noodzakelijk om een grondige analyse uit te voeren van het bestaand beleid, de wetten en voorschriften (PLRs) in relatie tot de safeguards om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden van bestaande PLRs om bij te dragen aan de naleving van de safeguards.

3. First Summary of Information on REDD+ Safeguards of Suriname (June 2020). Een Summary of Information (SOI) is een rapportage waarin een land aantoont hoe zij de Cancun Safeguards in haar nationaal beleid, wet- en regelgeving heeft opgenomen en hoe zij dit naleeft. Het Safeguards Informatie Systeem kan worden beschouwd als de belangrijkste informatiebron voor het samenstellen van de SOI. De eerste SOI voor Suriname is ontwikkeld en ingediend bij de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) in april 2021.

Alone you can go far, but together we can go further

Door: Cindyrella Kasanpawiro (FCMU/SBB)

In de afgelopen jaren is er structureel gewerkt aan het ontwikkelen van een Nationaal Bos Monitoringssysteem (National Forest Monitoring System (NFMS)). Binnen de voorbereidingsfase van het Reducing Emissions of Deforestation and forest Degradation (REDD+) programma is dit één van de vier ontwikkelde elementen geweest, waarvoor de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) verantwoordelijk werd gesteld (zie foto 1). Het doel van het NFMS is om onder andere duurzaam bosbeheer te kunnen uitvoeren, transparante en actuele data te produceren en dit te gebruiken als input voor het REDD+ financieringsmechanisme.

Figuur 1. De 4 elementen van de REDD+ voorbereidingsfase en de NFMS componenten

De REDD+ voorbereidingsfase loopt af in december 2021. Er is in deze fase heel veel werk verzet. De zes componenten zijn aan het rollen en stellen Suriname in staat om duurzaam bosbeheer te kunnen uitvoeren.

Binnen de NFMS-component Satellite Land Monitoring System (SLMS) wordt er met de opgedane capaciteit in remote sensing technieken regelmatig data over ontbossing, landgebruik en landbedekking geproduceerd. Verder zijn er twee technische rapporten geproduceerd, die de methoden van de data beschrijft. Voor het valideren van de geproduceerde data zijn steeds de relevante stakeholders betrokken geweest zoals ministeries, instituten, inheemse en tribale gemeenschappen en districtscommissariaten. Het betrekken van de stakeholders heeft geleid tot goede samenwerkingsverbanden en een informeel platform voor het delen van kennis en data. Naast validatiesessies met stakeholders, wordt de data ook gevalideerd door het verrichten van veldbezoeken, waarbij ook drones worden gebruikt (zie foto 4).

Naast het produceren van ontbossingsdata en landgebruiks- en landbedekkingsdata, worden ook ongeplande houtkapactiviteiten geïdentificeerd. Dit wordt uitgevoerd binnen de Near Real Time Monitoring (NRTM) component. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van recente satellietbeelden. Met de informatie van de ongeplande houtkap activiteiten oftewel alerten gaat men gericht naar het veld om controles uit te voeren en acties te ondernemen.

Behalve de controles op de ongeplande houtkap, vergt ook de algehele houtsector aandacht. Door de toename

van de houtproductie in Suriname, was het noodzakelijk een nieuw systeem te ontwikkelen die deze toename kon bijbenen. Dit nieuw systeem wordt het Sustainable Forestry Information System Suriname (SFISS) genoemd. Het is bedoeld om de dienstverlening naar de sector toe te verbeteren, duurzame houtkap te stimuleren, illegale houtkap te verminderen en de transparantie te verhogen. Met de komst van dit systeem zijn er trainingen verzorgd voor het SBB-personeel, maar daarnaast zijn er ook externe trainingen gegeven, om de gehele sector op één lijn te brengen en zo te streven naar duurzaam bosbeheer.

Het doel van het NFMS is onder andere ook om de geproduceerde data zo toegankelijk, begrijpelijk en transparant mogelijk te maken voor het groter publiek. Binnen het REDD+ programma zijn er drie portalen ontwikkeld, waarop alle geproduceerde data beschikbaar is: het Gonini geoportaal, het SFISS portaal en het KOPI statistisch portaal.

Het Gonini geoportaal is gelanceerd in december 2016 en bevat veelal geografische informatie. In juli 2019 is het SFISS portaal gelanceerd en in maart 2021 het KOPI statistisch portaal.

Het SFISS portaal is het platform dat beschikbaar wordt gesteld aan de algehele houtsector. Dit is ook heel transparant en bevat informatie waarmee verschillende analyses uitgevoerd kunnen worden die betrekking hebben op de houtkap in Suriname.

In de afgelopen jaren is veel capaciteit opgebouwd. Dit is cruciaal om het NFMS te kunnen voortzetten, maar ook om over te kunnen gaan naar de REDD+ resultaatgerichte financiering. De geproduceerde data blijft noodzakelijk voor nationale en internationale rapportages waaraan Suriname zich heeft gecommitteerd. Verder is de onderlinge samenwerking met instituten, inheemse en tribale gemeenschappen en de private sector van groot belang om Suriname verder te ontwikkelen. Het is nu meer dan ooit belangrijk om aandacht te besteden aan continue versterking van de technische capaciteit, om zodoende te voldoen aan de Measurement Reporting and Verification (MRV) -vereisten voor het toetreden tot de carbon markets. Dit zal niet alleen de verantwoordelijkheid van SBB zijn, maar van alle andere belangrijke nationale stakeholders.

Alone you can go far, but together we can go further!

Foto 1. Validatiesessie met de vertegenwoordigers van verschillende instituten

Foto 2. De overhandiging van een Land Use Land Cover (LULC) kaart tijdens een validatiesessie in het district Nickerie

Foto 3. Validatiesessie in het district Coronie

Foto 4. Het gebruik van drones in het veld

Foto 5. SFISS (interne) training aan SBB-personeel

Foto 6. SFISS (externe) training aan de private houtsector

Suriname en de uitdagingen met betrekking tot het verkrijgen van carbon credits

Door: Cindyrella Kasanpawiro (FCMU/ SBB)

Suriname heeft in 2018 haar allereerste Forest Reference Emission Level (FREL) ingediend bij de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). Na die tijd is er veel meer data geproduceerd en is in januari 2021 een tweede FREL ingediend. Een FREL is een CO₂ uitstoot niveau, welke berekend wordt op basis van historische data en de verwachte trend van ontbossing en bosdegradatie, als REDD+ niet wordt geïmplementeerd. Dit niveau is nodig als referentie om mogelijke financiële compensatie (carbon credits) te kunnen berekenen, indien het land zijn emissies kan reduceren.

Bijzonder is dat deze FREL-rapporten geschreven zijn door een nationaal team, wat betekent dat Suriname de technische capaciteit bezit rondom het begrip en de berekening van carbon emissies. In de afgelopen periode is er binnen het REDD+ programma ook een studie uitgevoerd om pantropische allometrische vergelijkingen te valideren, om zodoende na te gaan wat het best toepasbaar is voor het bos in Suriname. De allometrische vergelijkingen worden gebruikt om de biomassa te kunnen berekenen van een boom en zijn daarom een belangrijke input voor de ontwikkeling van de FREL. Deze studie is in nauwe samenwerking met het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Suriname (CELOS) uitgevoerd. Bij het formuleren van de FREL zijn behalve CELOS, ook andere relevante stakeholders betrokken om hun feedback te geven, waardoor dit document nationaal gedragen wordt.

De volgende stap is om na te gaan hoe Suriname de CO₂-emissies kan reduceren, zodat zij daadwerkelijk in aanmerking kan komen voor de financiële compensatie. In een eerder onderzoek door J. Zalman, binnen het REDD+ programma, is aangetoond dat binnen de bosbouwsector er 40% aan carbon emissies kan worden gereduceerd. Dit is mogelijk door meer aandacht te besteden aan onder andere het verminderen van de schade op de omgeving bij het oogsten van een boom en de grootte van sleepwegen te verkleinen. Momenteel wordt er gewerkt aan een Climate Smart Forestry (CSF) project, gecoördineerd door Conservation International (CI) Suriname, met de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) als technisch uitvoerende partner. Hierbij zijn er drie pilotgebieden uitgekozen, waar er aan houtkap wordt gedaan. In deze pilotgebieden zal er nagegaan worden wat de daadwerkelijke emissiereductie zal zijn door de toepassing van de CSF-werkmethoden.

Suriname is gereed om de REDD+ implementatie fase in te gaan. Het bos wordt gemonitord, data wordt geproduceerd en Suriname kan voldoen aan haar rapportageverplichtingen. De uitdaging is nu om de capaciteit die is opgebouwd te behouden en verder te versterken. Verder speelt de overheid een belangrijke rol in de beleidsuitvoering op het gebied van landgebruik en ruimtelijke ordening. Tenslotte is het doel om daadwerkelijk de CO₂ emissiereductie te kunnen bewerkstelligen, zodat Suriname kan profiteren van de financiële compensatie en de wereld geholpen is om de strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering te overwinnen.

¹FOREST REFERENCE EMISSION LEVEL FOR SURINAME'S REDD+ PROGRAMME

²Annex 1 - Suriname Modified FREL 2021 - FINAL SUBMITTED 9aug2021.pdf

³Zalman 2019 Opportunities for carbon emissions reduction from selective logging in Suriname.pdf

Foto 1. Het uitvoeren van metingen in het veld voor de validatie van de allometrische vergelijkingen.

Foto 2. Het meten van sleepwegen in een houtconcessie tijdens studie over de emissiereductie

Foto 3. Het meten van de schade aan de omgeving bij het oogsten van een boom

De REDD+ Ground-truth Projecten

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

Binnen het Suriname REDD+ Programma is één van de belangrijke activiteiten het “Ontwerpen en implementeren van REDD+ Ground-truth projecten met betrekking tot duurzame economische ontwikkelingsmogelijkheden voor nationale recht- en belanghebbenden”. Bij de Ground-truth projecten ligt de focus op institutionele versterking en capaciteitsopbouw, met name het opbouwen of versterken van menselijke capaciteit.

Het proces voor de uitvoering van de Ground-truth projecten startte in juni 2019 met het openstellen van de oproep tot het indienen van projectvoorstellen. Op 5 juli 2019 werd er een informatiesessie gehouden voor potentiële indieners met als doel te reageren op verduidelijkingsvragen die potentiële indieners mogelijk hadden na het bestuderen van de gepubliceerde documenten. In totaal waren er 34 projectvoorstellen ontvangen vóór de deadline van 31 juli 2019. Hierna hebben de ingediende projectvoorstellen een evaluatie- en selectieproces doorlopen op basis van vooraf vastgestelde administratieve en technische criteria. Van de 34 projectvoorstellen werden 4 projecten goedgekeurd voor financiering. De financieringscontracten met de 4 organisaties zijn op 29 november 2019 getekend, waarna de projectuitvoering is begonnen.

De vier projecten goedgekeurd voor financiering vanuit het REDD+ Programma zijn:

1. Het project: “Strengthening and expanding an herbal tea value-chain pilot project in Kwamalasamutu village – diverse inputs for diverse benefits and the replication of a successful model (Capacity building for a livelihood product)” door Amazon Conservation Team Suriname.
2. Het project: “Dissemination and sustaining of the Marchallkreek Agroforestry initiative” door Stichting Ma-Sosie.
3. Het project: “Improving the capacity for practical training in forest and nature education at the Institute for Natural Resources and Engineering studies (NATIN)” door het NATIN.
4. Het project: “Ecological study for management of carapa tree populations in Apura and vicinity” door Stichting UMA JEPI MAKANDRA (UJEMA).

REDD+ Ground-truth Project: Herbal Tea Project in het dorp Kwamalasamutu

Het “Herbal Tea Project” begon eind 2017 als een pilotproject met de Trio-bevolking van Kwamalasamutu in het Zuid-Suriname gebied, welke uitgegroeid is tot één van de succesverhalen van aan bosbijproducten gerelateerde projecten, ook wel NTFP-waardeketen projecten. Dit bestaand initiatief werd ondersteund door het REDD+ Programma toen het Amazon Conservation Team Suriname kruidentheevoorstel werd goedgekeurd als een REDD+ Ground-truth project in 2019. Dit project wordt gedragen door inheemse vrouwen van Kwamalasamutu en stelt hen in staat om lokaal geteelde kruidenthee te produceren waarmee meer dan veertig vrouwen op een duurzame wijze een alternatief inkomen genereren. De bereikte doelen van dit project zijn onder andere een verbeterde productie conform internationale hygiëne- en kwaliteitsstandaarden, aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen (PPE), opzet en inrichting van een theeproductie faciliteit die voldoet aan internationale normen, opstellen en vastleggen van standaarden/procedures, alsook de ontwikkeling van communicatiemateriaal. Verder hebben de participerende vrouwen enkele capaciteitsversterkende trainingen succesvol afgerond, allen ten behoeve van de verbetering van de werkzaamheden, alsook voortgang geboekt op het gebied van het oprichten van een vrouwencoöperatie. Als bijkomstigheid van het project is de inrichting van een mediacentrum dat deelnemers in staat stelt hun competenties en vaardigheden aan te scherpen via onlinetrainingen. Het project werd in december 2020 opgeleverd en het totaal bedrag aan grant funding voor dit project bedroeg SRD 915.584,38,-

REDD+ Ground-truth Project: Marchalkreek Agroforestry initiatief

Met financiële ondersteuning vanuit het REDD+ Programma heeft de Stichting Ma-Sosie, gevestigd te Marchalkreek in het district Brokopondo, in samenwerking met het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Suriname (CELOS), het project "Verspreiding en Behoud van het Marchalkreek Agroforestry initiatief" uitgevoerd. Onderzoeken door Stichting Ma-Sosie en het CELOS hebben uitgewezen dat het bos van Marchalkreek kan worden geclassificeerd als gedegradeerd bos en de oorzaak hiervan is onder meer de onverantwoorde houtkap in het gebied. Het Agroforestry initiatief van Marchalkreek wordt al vanaf 2014 door Stichting Ma-Sosie in samenwerking met het CELOS uitgevoerd. Met fondsen van de Small Grant Programme Suriname is gedurende de periode 2014-2018 een agroforestry gebied van 1 ha opgezet als verbetering voor het gedegradeerd bos en verbetering van traditionele landbouwsystemen. Dit project, ondersteund door het REDD+ Programma, is een vervolg op het eerder uitgevoerd project. De outputs van dit project zijn onder andere uitbreiding van het Marchalkreek agroforestry gebied van 1 ha naar 2 ha, trainen van het veldteam van Stichting Ma-Sosie in het werken met geografische informatiesystemen en in het gebruik van bosbouwapparatuur, opzetten van een multifunctionele agroforestry unit met een oppervlakte van 49 m², alsook trainen van de leden van Stichting Ma-Sosie in het ontwikkelen van een beheersplan voor de multifunctionele agroforestry unit. Verder is een agroforestry demonstratieveld bij de basisschool van Marchalkreek om hout- en fruitboomsoorten te planten en een gemeenschap plantenkwekerij opgezet. Ook is een duurzaam agroforestry management plan ontwikkeld, vijf (5) bewustwordingsbijeenkomsten gehouden met verschillende groepen in Marchalkreek met als doel de gemeenschap van Marchalkreek bewust te maken voor deelname aan het agroforestry gebeuren, en is een aanvang gemaakt met de productie van twee agroforestry filmpjes met als doel het Marchalkreek agroforestry initiatief te promoten bij andere gemeenschappen in Brokopondo. Eveneens zijn twee

(2) kippenkwekerijen opgezet met elk de capaciteit om 200 kippen te kweken. De inkomsten hiervan worden gebruikt om de multifunctionele agroforestry unit in stand te houden. Vier (4) leden van Stichting Ma-Sosie zijn getraind in het beheer van de kippenkwekerijen. Het project werd in juni 2021 opgeleverd en het totaal bedrag aan grant funding voor dit project bedroeg SRD 1,064,160.00.

REDD+ Ground-truth Project: Capaciteitsverbetering voor praktische training in bos- en natuureducatie op het Natin

Het Natuurtechnisch Instituut (Natin) heeft financiële ondersteuning ontvangen van het REDD+ Programma voor het project "Capaciteitsverbetering voor praktische training in bos- en natuureducatie op het Natin" met als doel Natin in staat te stellen praktische training aan te bieden aan de BNE-sectie (bosbouw, natuurbeheer en ecotoerisme) studenten en de school een passend programma te bieden voor het onderwijzen van praktische vaardigheden in bosbouw, natuurbehoud en ecotoerisme met de benodigde hulpmiddelen, materiaal, meetinstrumenten, waaronder een veldlocatie om de trainingssessies te leiden. De outputs van dit project zijn onder andere renovatie van het klaslokaal te Jan Starke Opleidings and Ontspannings Centrum (JSOOC) dat bestemd is voor gebruik door Natin-studenten en goedkeuring van de voorwaarden voor gedeeld gebruik door het management en bestuur van Natin, voorbereiding van het trainingsprogramma voor de BNE-sectie, aanschaffen van trainingsmaterialen, gereedschappen en apparatuur, alsook het opstellen van een protocol voor gebruik en opslag van de projectitems en de bespreking hiervan met de directeur van Natin. Verder is de veldtraininglocatie geïdentificeerd en is deze trainingslocatie van 1 ha bij JSOOC in kaart gebracht, toegankelijk gemaakt voor training en afgebakend, de trainingsobjecten zijn gemarkeerd in het veld, en is een boompuntenkaart geproduceerd. Eveneens is ongeveer 1.5 km van de weg bij JSOOC gerenoveerd waardoor de veldlocatie van 1 ha toegankelijk is voor de studenten en leraren van het Natin en is een houten kamp van 4x4 meter en banken opgezet. Het project werd in augustus 2021 opgeleverd en het totaal bedrag aan grant funding voor dit project bedroeg SRD 281.260,-

REDD+ Ground-truth Project: Ecologische studie voor management van Carapabos in Apura en omgeving

Met financiële ondersteuning vanuit het REDD+ Programma heeft de Stichting Uma Jupi Makandra (UJEMA), met technische ondersteuning van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Suriname (CELOS), het project “Ecologische studie voor het beheer van carapa boom populaties in Apura en omgeving” uitgevoerd. In het afgelopen decennium is het aantal Carapa-olieproducenten en het productievolume in het dorp Apura toegenomen. Informatie over de druk van de productie op de ecosystemen en bossen zal bijdragen aan de ontwikkeling van beheerssystemen voor een duurzame Carapa-productie. Deze druk werd ingeschat door te onderzoeken welke routes de producenten volgen bij het oogsten van Carapa-zaden (oogstpatronen), de geoogste volumes, de verspreidingspatronen van de vruchtdragende bomen en de volumes per boom. Met dit project is dus informatie verzameld, waardoor beoordeeld kan worden welke effecten het oogstpatroon heeft op de duurzaamheid en hierdoor wordt ook de kennis van de gemeenschap van Apura vergroot. De outputs van dit project zijn onder andere productie van kaarten van de belangrijkste Carapa-concentraties en in kaart brengen van de Carapa-bomen, in kaart brengen van de routes en oogstpatronen en training van producenten in GPS-gebruik, verzamelen van informatie over het productievolume per boom, alsook raming van het werkelijk geoogste volume per producent. Verder is de gemeenschap bewust gemaakt over duurzaam gebruik en de effecten van Carapa-olieproductie door middel van informatiesessies en publicaties. Ook zijn er twee filmpjes over Carapa-olieproductie in Apura geproduceerd. Het project werd in oktober 2021 opgeleverd en het totaal bedrag aan grant funding voor dit project bedroeg SRD 395.673,20,-

Impact van Covid-19 op de REDD+ Ground-truth Projecten

Het succes van de Ground-truth Projecten is niet zonder uitdagingen en de noodzakelijke aanpassingen voorbijgegaan. De Covid-19 pandemie heeft invloed gehad op de uitvoering van de geplande projectactiviteiten. Vanwege de Covid-19 maatregelen konden de projectactiviteiten niet volgens de initiële planning worden uitgevoerd, waardoor aanpassing van een aantal projectactiviteiten noodzakelijk was. Door de pandemie liepen de projecten ook vertraging op waardoor een projectverlenging van belang was. Een belangrijk onderdeel van de Ground-truth Projecten was het organiseren van trainingen, bewustwordingssessies en bijeenkomsten voor informatie-uitwisseling en capaciteitsversterking. Vanwege het samenscholingsverbod zijn deze activiteiten aangepast in andersoortige activiteiten (bv. virtuele sessies, sessies in kleinere groepen, productie van korte informatiefilmpjes, posters en flyers). Het dorp Apura was voor enige tijd gesloten vanwege COVID-19-uitbraak waardoor het CELOS-team het dorp niet kon bezoeken om de projectactiviteiten uit te voeren. Door het vliegverbod kon er niet optimaal gevlogen worden naar Kwamalasamutu wat voor vertraging van de projectactiviteiten zorgde. Door de pandemie kon het technisch team van CELOS niet optimaal veldbezoeken afleggen aan Marchallkreek, wat bijdroeg tot de vertraagde projectuitvoering. Ondanks alle uitdagingen en hindernissen zijn de projecten, door de inzet en creativiteit van de projectteamleden, succesvol afgerond en zijn de lokale gemeenschappen duurzaam versterkt en is het Natin in capaciteit versterkt.

Stakeholder Engagement binnen het REDD+ project

Door: Carmen Elliott-Banaï, Community Liaison Officer

Hoe zijn stakeholders betrokken bij het REDD+ project?

Binnen het REDD+ project is stakeholder engagement cruciaal. Het betrof de Surinaamse gemeenschap breed o.a. de overheid (en instituten binnen de overheid), het maatschappelijk middenveld, de private sector en Inheemse- en Tribale Volken. Deze stakeholders zijn betrokken bij zowel de informatie-uitwisseling en consultatie, als ook bij de besluitvorming.

Figuur 1. Overzicht stakeholder engagement binnen REDD+ project

In 2016 is de stakeholder engagement strategie voor REDD+ Readiness in Suriname geformuleerd. Op basis van deze strategie zijn de jaarlijkse REDD+ stakeholder engagement- en communicatieplannen geschreven.

Informatie-uitwisseling

Stakeholders zijn geïnformeerd over REDD+, klimaatverandering, nationale bosmonitoring en de componenten van REDD+ Readiness door o.a. walk-in-school, infosharing sessies, awareness sessies, meetings etc.

De walk-in-school sessies zijn gehouden in het kustgebied en randdistricten waarbij m.n. ambtenaren van ministeries, medewerkers van commissariaten, jongeren, studenten van de VOJ en VOS-scholen en de Anton de Kom Universiteit van Suriname hebben deelgenomen. Bij de infosharing sessies hebben gemeenschappen van de vier inheemse volken (Wayana's, Trio's, Arowakken en Caraïben) en de zes tribale volkeren (Aluku's, Matuariërs, Paamaka, Saamaka, Okanisi en Kwinti) deelgenomen. De walk-in-school - en infosharing sessies zijn in samenwerking met de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB), afdeling Forest Covering Monitoring Unit (FCMU), als mede-uitvoerder van het REDD+ project, georganiseerd. De awareness sessies en meetings waren met het algemeen publiek van het kustgebied en binnenland.

Een belangrijke structuur die is opgericht om informatie te brengen naar de volkeren in het binnenland is het REDD+ Assistenten Collectief (RAC). Het RAC bestaat uit

vertegenwoordigers van de verschillende Inheemse – en Tribale Volken en heeft geassisteerd om informatie over REDD+ te verspreiden binnen hun gemeenschappen. Tevens hebben zij gefaciliteerd bij de organisatie van consultatierondes.

Een andere belangrijke structuur binnen het REDD+ project was het Major Group Collectief (MGC). Volgens Agenda 21 van de VN zijn er negen stakeholdergroepen die belangrijk zijn bij het uitvoeren van projecten of programma's, m.n. Business en Industrie, Wetenschap en Technologie, NGOs, Kinderen- en Jeugd, Vrouwen, Inheemsen en Tribale Volken, Arbeiders en Vakorganisaties, Lokale autoriteiten en Landbouwers. De betrokkenheid van deze groepen is noodzakelijk voor nationale duurzame ontwikkeling.

Elke groep is verantwoordelijk voor het kiezen/aanwijzen/voordragen van eigen vertegenwoordigers. Het MGC is vertegenwoordigd in het REDD+ Projectbestuur en heeft geadviseerd bij de voorbereiding en uitvoering van het REDD+ project.

Capaciteitsversterking ITP

In samenwerking met het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme - nu Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ)- zijn verschillende gemeenschappen in het binnenland getraind in "Business Planning & Ondernemerschap". Door het ministerie van Regionale Ontwikkeling - nu ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport (ROS)- zijn er sessies gehouden over "Burgerparticipatie" en "Agrarische Toerisme mogelijkheden"

Consultatie en validatie

In het kader van de ontwikkeling van REDD+ documenten en systemen (zoals de Nationale REDD+ Strategie, Safeguards Informatiesysteem, REDD+ Grievance Mechanism etc.), zijn consultaties gepleegd. Consultaties zijn gehouden met de ITPs, kennisinstituten, NGO's, ministeries en de private sector. De bij deze sessies verkregen input is gebruikt bij de ontwikkeling van de REDD+ documenten en systemen. Bij de validatiesessies zijn de voorlopige resultaten gepresenteerd aan de stakeholders. De verkregen feedback is verwerkt in de finale eindproducten.

Validatiesessies zijn gehouden bij o.a. de formulering van de Nationale REDD+ Strategie (NS) en het ontwikkelen van het REDD+ Safeguards Informatiesysteem (SIS).

Engagement data

Jaar	Info sharing sessies	Walk in school sessies	Awareness sessies ITP's	Strategische meetings	Trainingen RAC	Gemeenschapsconsultaties	Work-shops	Capaciteitsversterking aan ITPs	Aant. personen
2016	7	0	0	0	0	0	0	0	310
2017	17	18	0	15	0	13	3	0	2416
2018	19	22	0	0	3	0	1	0	1392
2019	2	18	5	4	0	11	4	8	2108
2020	0	4	2	0	0	0	0	0	153
2021	0	10	0	0	0	0	0	0	543
Tot.	45	72	7	19	3	24	8	8	6922

Tabel 1. Data stakeholder engagement binnen het REDD+ project

In bovenstaande tabel is aangegeven hoeveel personen zijn betrokken vanaf 2016 tot 2021, in totaal 6922. De piekperiodes van de stakeholder engagement was tussen 2017 - 2019 omdat in deze periode de ontwikkeling van de kerncomponenten van REDD+ heeft plaatsgevonden, m.n. de NS en het SIS.

Gender

Gendermainstreaming binnen het REDD+ project is van eminent belang geweest. Mannen en vrouwen hebben deelgenomen aan de engagement processen. Onze statistieken geven aan dat ongeveer 47% mannen en 53% vrouwen zijn bereikt middels engagement activiteiten. Medewerkers van de REDD+ PMU, NIMOS en SBB hebben trainingen gevolgd in "gender mainstreaming in climate change". Er is ook deelgenomen aan verschillende gender workshops en webinars.

Er is een nauwe samenwerking geweest met het Bureau Gender Aangelegenheden (BGA). Het BGA is betrokken geweest bij de ontwikkeling van het SIS en de eerste rapportage m.b.t. de status van safeguards in Suriname (Summary of Information, SOI). De REDD+ PMU heeft desgevraagd feedback gegeven en data aangeleverd i.h.k.v. de rapportage m.b.t. de Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW).

Publiek breed geïnformeerd over REDD+

Door: Nancy Pierau-Riedewald (Communication Officer)

In 2016 werd de "Stakeholder Engagement Strategy for REDD+ Readiness in Suriname" ontwikkeld. Dit document is het uitgangspunt geweest voor communicatieactiviteiten die zijn uitgevoerd in de REDD+ Readiness fase.

Het doel van deze strategie is om te zorgen voor een aanvaardbare en effectieve betrokkenheid van groepen die een belang of recht hebben in het bos en degenen die positief of negatief zullen worden beïnvloed door het REDD+ project.

Op grond van dit document zijn er jaarlijks communicatieplannen ontwikkeld en uitgevoerd, met als centrale doel het informeren van stakeholders over REDD+ Readiness d.m.v. awareness activiteiten voor diverse doelgroepen, zoals kinderen en jeugd, beleidsmakers, inheemse en tribale groepen en het algemeen publiek.

Inheemse en tribale gemeenschappen

Suriname heeft tien stamengroepen met verschillende culturele kenmerken. Elke groep heeft een bepaalde verwantschapsstructuur die resulteert in een specifieke vorm van besluitvorming. Binnen het REDD+ project is hier rekening mee gehouden en ook met de culturele gevoeligheid bij het uitvoeren van bewustwordingsactiviteiten.

Door tussenkomst van het REDD+ Assistentie Collectief (RAC), bestaande uit afgevaardigden uit de Inheemse en Tribale gemeenschappen, zijn in er verschillende gemeenschappen informatiesessies gehouden. Tijdens deze sessies werden in de lokale taal presentaties gehouden over REDD+, waarbij de ruimte bestond tot het stellen van vragen en het doen van voorstellen. Ook zijn er door de RAC in verschillende gebieden op creatieve en cultureel-relevante wijze awareness-activiteiten ontplooid voor en met de gemeenschappen. Zo werd in 2019 te Bataliba in het Boven-Suriname gebied een zangcontest georganiseerd, waarbij verschillende dorpen tegen elkaar uitkwamen. De REDD+ boodschap werd vertolkt in een zelf gecomponeerd lied, dat op creatieve wijze werd voorgedragen. Deze activiteit heeft veel belangstelling gehad vanuit de lokale bevolking.

Foto: REDD+ awareness activiteit Bataliba gebied

Deze awareness-activiteit is heel goed ontvangen bij de lokale bevolking en is daarom ook in andere gebieden uitgevoerd, zoals te Nw. Aurora en te Brokopondo centrum.

Ook d.m.v. sport is getracht de betrokkenheid en bewustwording van lokale gemeenschappen te bevorderen. Te Palumeu werd voor de omliggende dorpen een sportwedstrijd georganiseerd.

In 2019 en 2020 heeft de REDD+ PMU door de productie en het uitzenden van twee series van audioproducties via lokale en regionale radiostations in het achterland, bijgedragen aan het vergroten van het bewustzijn over REDD+ en REDD+ gerelateerde onderwerpen, waaronder:

- Bos, koolstofvastlegging en klimaatverandering;
- Oorzaken van ontbossing en bosdegradatie;
- Nationale REDD+ Strategie;
- Nationaal bosmonitoring systeem;
- Referentie-emissieniveaus voor bossen;
- Safeguards Informatiesysteem.

Deze onderwerpen zijn op een simpele wijze, zowel in het Sranan Tongo, alsook in lokale talen namelijk Aucaans, Saramaccaans, Trio, Caraïb, Arowak en Wajana, gepresenteerd en de audioproducties zijn op diverse momenten uitgezonden.

Kinderen en jeugd

"De jeugd is de toekomst" is een vaak gebruikte uitspraak, die op waarheid berust. In het kader van duurzaamheid is het binnen het REDD+ project essentieel geweest om kinderen en jongeren op een voor hen relevante wijze bewust te maken van het belang van bossen en de relatie bossen - klimaatverandering.

We hebben via verschillende interventies hier invulling aan gegeven. Enkele hoogtepunten waren onder andere het Nationaal Jongeren Klimaatseminar die gehouden werd in 2018, waarbij tal van jongeren uit stad en district hun mening hebben gegeven over duurzaam bosbeheer en hoe zij geïnformeerd en betrokken wensen te worden binnen REDD+.

Foto: Jongeren in discussie tijdens het Jongeren Klimaat Seminar

Een ander hoogtepunt was de productie van de informatieve serie documentaires “Trots op ons bos”, welke in samenwerking met de Nationale Stichting Kinderboekenfestival werd ontwikkeld met het doel bewustzijn te kweken voor milieukwesties, waaronder verschillende soorten bossen en ecosystemen. Het project is uitgevoerd met een groep kinderen in de hoofdrol, waarbij onder begeleiding van deskundigen zes educatieve films zijn geproduceerd. De opnames zijn gemaakt in verschillende natuurgebieden, m.n. de Cultuurtuin; het bos van JSOOC te Zanderij-1, het Peperpot Natuurpark, de Maria Sybilla Merian Vlindertuin en de Noord-Coronie Multiple Use Management Area.

Deze producties werden eind januari 2019 voltooid en vanaf februari 2019 op diverse televisiestations uitgezonden.

Foto: Snapshot introductiefilm “Trots op ons Bos”

De Covid-19-pandemie bracht vele beperkingen met zich mee, die geleid hebben tot nieuwe inzichten voor het effectiever gebruiken van social media ten behoeve van outreach activiteiten. De Wi Na Busi Spoken Word Challenge is daarvan een uitvloeisel. De REDD+ PMU heeft in september 2020 deze activiteit georganiseerd voor jongeren in de leeftijdsklasse 16 tot en met 21 jaar. De jongeren mochten een zelfgemaakte videoboodschap indienen van maximaal 3 minuten, waarin zij op dichtertelijke wijze hun boodschap over duurzaam bosbeheer mochten vertolken. Er is een bijzondere interactie opgang gekomen op facebook vanwege het feit dat het publiek via facebook de video's kon bezichtigen en mede bepalen wie als winnaar uit de bus zou komen. We kijken terug op een geslaagde spoken word challenge, waarbij het publiek nog steeds reageert op de presentaties. Mede vanwege deze activiteit is het aantal personen die we via facebook hebben bereikt gestegen van 10.065 in de periode juni 2019-juni 2020, naar een aantal van 104.022 in de periode juli 2019-juni 2021.

Ook de jongeren met een schrijftalent werden uitgedaagd om hun boodschap over onze bossen uit te brengen in een kortverhaal. De Wi Na Busi verhalenwedstrijd van 2021 is één van de hoogtepunten geweest, met wel 50 inzendingen. Drieëndertig van de creatieve en informatieve verhalen zijn uitgebracht in een verhalenboek, waarvan de digitale versie beschikbaar is op de website van REDD+. De geprinte exemplaren zullen onder andere over verschillende mediatheken over geheel Suriname verspreid worden, zodat vooral de jonge Surinamers er nog jaren van kunnen genieten.

Foto: Coverpage Wi Na Busi verhalenboek

Het algemeen publiek

Via verschillende activiteiten heeft de REDD+ PMU het algemeen publiek geïnformeerd over het project. Naast het regelmatig delen van actuele informatie via onze social-mediakanalen, zijn er op regelmatige basis nieuwsartikelen uitgebracht in lokale dagbladen. Infomercials via radio en televisie werden ook als middel ingezet om de bewustwording bij het algemeen publiek te bevorderen over het belang van duurzaam bosbeheer en de rol van REDD+ hierin.

In samenwerking met de private sector en partner SBB is een vijfdelige documentaire ontwikkeld over duurzaam bosbeheer. In deze documentaire wordt een duidelijk beeld gegeven hoe binnen verschillende processen binnen de houtsector wordt gewaakt over het duurzaam omgaan met de houtproductie. Deze en ook andere REDD+ producties zijn herhaaldelijk via diverse televisiestations landelijk uitgezonden. Verder heeft REDD+ gebruik gemaakt van netwerkmomenten met verschillende ministeries en organisaties om het algemeen publiek te bereiken. De Agro Made in Suriname Beurs was een daarvan.

Foto: REDD+ op de Agro Made in Suriname beurs 2019

REDD+ heeft ook bijgedragen aan diverse projecten gericht op het vergroten van de bewustwording van het algemeen publiek inzake het Surinaamse bos. Als deel van de Sranan Krakti tentoonstelling van Villa Zapakara is er een mini-forest opgezet. Daarnaast heeft REDD+ bijgedragen aan het vernieuwen van de informatieborden van het Jan Starke Opleiding en Ontspanningscentrum (JSOOC).

Zo zijn er verschillende communicatietools gebruikt binnen het REDD+ project om de gemeenschap zo breed mogelijk te informeren over REDD+ en de bewustwording te vergroten over het belang van duurzaam bosbeheer.

REDD+ Project Board Meeting

Op dinsdag 7 december 2021 werd de REDD+ Project Board meeting gehouden. Vanwege de geldende Covid-19 maatregelen werd deze meeting online gehouden. Hierbij werden door de REDD+ PMU en de SBB de algehele projectresultaten gepresenteerd. De UNDP gaf een overzicht van de middelen die besteed zijn. De verwachting is dat bij de sluiting van het REDD+ project de financiële middelen volledig zijn geïnvesteerd. De eindevaluator van het project, dhr. Dominiek Plouvier, presenteerde de voorlopige resultaten van de eindevaluatie aan de Project Board. Het definitief eindevaluatie rapport zal in januari 2022 worden afgerond.

Afsluitingsmeeting met de REDD+ Assistenten

Op woensdag 8 december 2021 vond de laatste bijeenkomst met de REDD+ Assistenten plaats. Hierbij is stilgestaan bij de rol en de betrokkenheid van de REDD+ Assistenten bij het REDD+ project. Ook is gesproken over de rol van de REDD+ Assistenten na sluiting van het REDD+ project. De directeur van het NIMOS, dhr. Cedric Nelom, gaf aan dat in overeenstemming met de bepalingen van de Milieu Raamwet het NIMOS zal overgaan in de Nationale Milieu Autoriteit (NMA). Het NIMOS en het Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) zijn thans bezig de structuren van de NMA vast te stellen. Binnen het directoraat Environmental Information and Outreach van de NMA zullen de REDD+ Assistenten ingezet worden voor activiteiten m.b.t. engagement van inheemse en tribale gemeenschappen. NIMOS en REDD+ PMU danken alle REDD+ Assistenten voor hun significante bijdrage aan het welslagen van het REDD+ project.

Project
partners:

Het Nationale REDD+ programma is officieel van start gegaan in 2014 en wordt gefaciliteerd door de overheid van Suriname. NIMOS is verantwoordelijk voor de uitvoering. SBB (Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht) is een belangrijke partner. Vanuit het UNDP Suriname wordt er ondersteuning gegeven. De Forest Carbon Partnership Facility is de donor van het programma.

📍 REDD+ Project Management Unit
Mr. Jagernath Lachmonstraat 93 boven
Paramaribo, Suriname

☎ +597 532405 | 430440
✉ office.redd@nimos.org
🌐 www.surinameredd.org